

Svetlana Makarovič: Odšteevanka

Gašper Lah G 4. B

Mentorica: Mojca Stare Aljaž, prof.

O AVTORICI

Svetlana Makarovič:

- Rodila se je leta 1. januarja 1939 v Mariboru
 - V Ljubljani končala srednjo vzgojiteljsko šolo
 - 1968 diplomirala na AGRFT
-
- pisateljica, pevka, igralka, pesnica, mladinska pisateljica, gledališka igralka
 - Leta 1957 je začela objavljati pesmi v revijah in časopisih
 - Prvo pesem, V črnem tlaku, je objavila v reviji Mlada pota (1952 – 1962)
 - Ima eno najobsežnejših bibliografij med Slovenci (več kot 300 knjižnih del)
 - Septembra 2015 obeležje v aleji Levstikovih nagrajencev
 - Pesniške zbirke: Somrak, Kresna noč, Srčevac, antologija Izštevavanja, antologija pesmi Samost. Vojskin čas

ODŠTEVANKA

Rdeče češnje rada jem,
črne pa še rajši.
rada grem s poti ljudem,
vsako leto rajši.
so na pragu stali,
češnje preštevali,
te so moje, te so tvoje, te so pa
njegove.
Rada gledam rdeči mak,
pa črnega še rajši.
rada imam temo in mrak,
vsako leto rajši.
so na pragu stali,
življenja preštevali,
ta so moja, ta so tvoja, ta so pa
njegova.
Rada pojem pesmice,
psujem pa še rajši.
rada tudi kar molčim,
vsako leto rajši.
so na pragu stali,
mrličje preštevali,
ti so moji, ti so tvoji, ti so pa
njegovi.

Izšteevanka

Rdeče češnje rada
jem,
črne pa še rajši,
v šolo tudi rada
grem,
vsako leto rajši.
Tu nam prostor
dajte
za naše mlade
dame,
Kukavca na sred
sedi
In se z nami veseli.
Potem pa pride
soncece
Za naše drage

MOTIVNO-TEMATSKA ANALIZA

- 3 kitice, 7 verzne
- Družbeno-kritična tematika
- Lirski subjekt pesnica sama
- Osebnoizpovedna pesem
- Lahkoten ritem ljudske pesmi
- Okrasni pridevniki (rdeč)
- Ponavljanje
- Metafore (psujem)
- Postmodernizem:
 - Resneje po 1960
 - Nadaljevanje in nasprotje modernizma
 - Ne skrivajo fiktivnosti
 - Snov mitologije in kultov, obnavljanje starejših žanr in oblik

MOTIVNO-TEMATSKA ANALIZA

- Naslov:

Namesto igrive izštevanka postane odštevanka, ne kot igra ampak do trpkega konca. Poudarek tudi na odvzemanju. Skozi delo se groza stopnjuje

- 1.kitica:

Izpove občutenje današnje družbe
Odtujitev in odmik družbe zaradi materialnega posedovanja
Preštevane češenj jo asociira na deljenje ljudi.
Ona se najraje izogne.

Rdeče češnje rada jem,
črne pa še rajši.
rada grem s poti ljudem,
vsako leto rajši.
so na pragu stali,
češnje preštevali,
te so moje, te so tvoje, te so pa
njegove.

MOTIVNO-TEMATSKA ANALIZA

- 2.kitica:

Stopnjuje občutje prejšnje kitice z novimi občutji (razočaranje, mrakobnost in razvrednotenost človekovega življenja, posedovanje)

- 3.kitica:

Razočaranje izrazi z jezo in odmikom, Zavestno se odmakne iz družbe pohlepnih in brezčutnih ljudi, beži v osamo in izločenost

Rada gledam rdeči mak,
pa črnega še rajši.
rada imam temo in mrak,
vsako leto rajši.
so na pragu stali,
življenja preštevali,
ta so moja, ta so tvoja, ta so pa
njegova.

Rada pojem pesmice,
psujem pa še rajši.
rada tudi kar molčim,
vsako leto rajši.
so na pragu stali,
mrličje preštevali,
ti so moji, ti so tvoji, ti so pa njegovi.

MOTIVNO-TEMATSKA ANALIZA

Občutki: odtujenost, osamljenost, upor, razočaranje, brezčutnost ljudi

Sporočilo:

- Kritika zlaganih družbenih vrednot
- Beg v svoj svet čiste vesti za ceno samote in razočaranja
- Kritika do okolja

VREDNOTENJE

- Čustveno: sprva igrivo prikazana okolica, samotna, uporniška, temačno
- Izkušénjsko: rasizem, kritični regionalizem

VIRI

- <http://mikrob123.blogspot.com/2012/01/svetlana-makarovic-odstevanka.html>
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Svetlana_Makarovi%C4%8D
- https://dijaski.net/gradivo/slo_mtp_vprasanja_in_teme_za_pripravo_01
- https://dijaski.net/gradivo/slo_snk_literarna_teorija_04
- Ana Jesenovec, Jaka Lenardič. 2016. Književnost na maturi 2017. Mengeš. Založba ICO, d. o. o.